

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering houdende de oproep ondernemerschapstrajecten

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 bepaalt dat "het Agentschap Syntra Vlaanderen wordt opgeheven. VLAIO zorgt er als regisseur ondernemersvorming voor dat er voldoende innovatieve en flexibele ondernemerschapstrajecten en bijscholingen voor ondernemers in de markt worden gezet. De ondernemersvorming die door Syntra Vlaanderen werd gecoördineerd, zal door VLAIO via een Mastercall voor 5 jaren worden uitgeschreven, waar zowel ondernemers als KMO-medewerkers opleiding kunnen volgen. Hierbij wordt enerzijds een gesloten call gelanceerd, gericht naar de Syntra vzw's, zodat hun kennis, expertise en bereik verder benut zullen worden. Anderzijds wordt ook een open call gelanceerd met opleidingen die belangrijk zijn en de markt niet aanbiedt". Dit besluit regelt het eerste luik van de toewijzing van de ondernemerschapstrajecten, met name de gesloten oproep gericht aan de Syntra vzw's.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Economie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 voorziet de opheffing van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen en de inkanteling van de door Syntra Vlaanderen uitgevoerde taken in diverse entiteiten van de Vlaamse overheid:

- de taken met betrekking tot ondernemersvorming worden ingekanteld in het Agentschap voor Innoveren en Ondernemen (VLAIO);
- de taken met betrekking tot de werkplekregisseur duaal leren en leertijd (m.u.v. het toezicht) worden ingekanteld bij VDAB;
- het toezicht op de duale trajecten en de leertijdopleidingen (dat in samenwerking met de onderwijsinspectie wordt uitgeoefend), het decreet overeenkomst altemnerende opleidingen en de ondernemerschapstrajecten worden ingekanteld bij het Departement Werk en Sociale Economie (departement WSE);

- het expertisecentrum innovatieve leerwegen (duaal leren en levenslang leren) en het Vlaams Partnerschap duaal leren worden ingekanteld bij het departement WSE. Het secretariaat van het Vlaams Partnerschap duaal leren wordt samen opgenomen door het departement WSE en het departement Onderwijs en Vorming.

Om uitvoering te geven aan deze beslissing heeft het Vlaams Parlement op 17 juni 2020 het decreet van 19 juni 2020 tot opheffing van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen”, tot regeling van taken en bevoegdheden en tot wijziging van de naam “Hermesfonds”, hierna het opheffingsdecreet, aangenomen.

De opheffing van Syntra Vlaanderen en de inkanteling van het agentschap binnen de drie entiteiten is voorzien tegen 1 januari 2021. Voor de verdere uitwerking van de inkanteling moeten de nodige uitvoeringbesluiten worden opgesteld. Dit besluit bepaalt in uitvoering van artikel 26/2, §3, laatste lid van het decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid, ingevoegd door artikel 56 van het opheffingsdecreet, het juridisch kader voor de oproep ondernemerschapstrajecten.

Het ontwerp werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2020/197 van 18 juni 2020.

Het positief advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 1 juli 2020.

Het [akkoord] van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting werd verleend op [datum].

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het Vlaams Regeerakkoord 2019 - 2024 stelt dat het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen wordt opgeheven. Om uitvoering te geven aan deze beslissing heeft het Vlaams Parlement op 17 juni 2020 het decreet van 19 juni 2020 tot opheffing van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen”, tot regeling van taken en bevoegdheden en tot wijziging van de naam “Hermesfonds” aangenomen.

De opheffing van Syntra Vlaanderen en de inkanteling van het agentschap binnen de drie entiteiten is voorzien tegen 1 januari 2021. Voor de verdere uitwerking van de inkanteling moeten de nodige uitvoeringbesluiten worden opgesteld.

Dit besluit bepaalt in uitvoering van artikel 26/2, §3, vierde lid, van het decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid, ingevoegd bij artikel 56 van het opheffingsdecreet, het juridisch kader voor de oproep ondernemerschapstrajecten.

Basis voor dit besluit vormt de conceptnota “Toekomstige regie ondernemersvorming door VLAIO”, die werd besproken op de Vlaamse Regering van [datum], met referte “Mededeling aan de Vlaamse Regering ...” en die gevoegd is bij dit besluit.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Artikel 1 definieert een aantal begrippen.

Artikel 2 stelt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, de oproep ondernemerschapstrajecten organiseert, en de voorwaarden voor de oproep kan detailleren of verfijnen. Basis voor de oproep vormen het besluit van de minister en het dossier dat door een erkend centrum wordt ingediend bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen.

Artikel 3 bepaalt wat de minister van Economie bij de oproep ondernemerschapstrajecten vastlegt. Het betreft meer bepaald de wijze van indiening en overleg van het ontwerp van dossier, het relatiebeheer met de centra, de thematische aandachtspunten, de KPI's, en de manier waarop mogelijke conflicten of problemen worden aangepakt.

Dit artikel heeft vooral een procedurele invalshoek. Het betreft hier aspecten die de criteria weergeven waaraan het dossier wordt getoetst en die de basis zullen zijn voor overleg en verdere bijsturing.

Artikel 4 bepaalt de inhoud van het dossier dat door een (erkend) centrum wordt ingediend. Het betreft meer bepaald een strategische visie, een dynamische roadmap productontwikkeling en productvernieuwing en een overzicht van de investeringsnoden, allen op vijf jaar, en de kwalitatieve en kwantitatieve jaarplannen voor het eerste jaar en de ontwerpen voor de volgende vier jaren met toepassing van de door de minister bepaalde kritieke prestatie-indicatoren.

De strategische visie heeft aandacht voor de rolbepaling, doelgroepen, didactiek en interventielogica, en de samenwerking tussen de erkende centra ondernemersvorming. De roadmap productontwikkeling en productvernieuwing wordt opgebouwd vanuit de strategische visie, en geeft het kader aan waarbinnen de productontwikkeling en productvernieuwing zich zal concretiseren. Het overzicht investeringsnoden legt vast welke investeringen inzake gebouwen, uitrusting en informatietechnologie in de volgende vijf jaren zijn gepland, en hoe deze zullen worden uitgevoerd, zowel materieel als financieel. Tenslotte worden ook de kwalitatief en kwantitatieve jaarplannen voor het eerste jaar en de ontwerpen voor de volgende vier jaren met toepassing van de door de minister bepaalde kritieke prestatie-indicatoren aan het dossier toegevoegd.

Het tweede lid van artikel 4 stelt dat het werkplekieren zowel bezoldigd als onbezoldigd kan zijn.

Artikel 5 legt vast wat het jaarplan is en voor wat het dient.

Het jaarplan is de concrete, operationele en jaarlijkse vertaling van de strategische visie, de roadmap productontwikkeling en productvernieuwing en de investeringsnoden, allen op vijf jaar, van een erkend centrum. Het expliciteert en concretiseert de beleidsmatige doelstellingen voor het volgende cursusjaar en kent de financiële middelen voor het volgende cursusjaar toe. De minister kan aan het jaarplan bijkomende voorwaarden verbinden voor de toekenning van financiële middelen.

Het centrum dient jaarlijks, en uiterlijk op [...], het jaarplan voor het komende cursusjaar in bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen. De datum van [...] is nodig, omdat het jaarplan de begrotingscyclus van de overheid volgt en het in die context belangrijk is dat inkomsten en uitgaven duidelijk zijn.

Om de centra financiële zekerheid te bieden naar de toekomst toe, geeft de leidend ambtenaar van het Agentschap Innoveren en Ondernemen uiterlijk op 30 juni van het jaar van indiening zijn goedkeuring of maakt hij zijn opmerkingen over.

Met dit jaarplan speelt de regisseur in op de uitdagingen die op de overheid en op de centra afkomen. De regisseur waakt er ook over dat de financiering van de centra het algemeen belang ten goede komt en dat de financiële middelen terecht komen daar waar ze voor dienen. De minister kan

aan het jaarplan bijkomende voorwaarden verbinden voor de toekenning van financiële middelen, zodat deze accuraat en in belang van eenieder worden ingezet.

Artikel 6 bepaalt dat de Vlaamse Regering beslist over het definitieve dossier van een erkend centrum.

Het is de minister die de oproep organiseert, maar de Vlaamse Regering die over het dossier beslist. Het komt de Vlaamse Regering toe hierover te beslissen omdat de ondernemersvorming het individuele overstijgt en een dienst van algemeen belang is, en deze dienst te belangrijk is om aan de private sector over te laten.

Artikel 7 bepaalt dat de Vlaamse Sociale Inspectie het toezicht uitoefent op de ondernemerschapstrajecten. Het toezicht omvat een onafhankelijk tweedelijns toezicht. De uitvoerders van het toezicht zijn niet betrokken bij het erkennen, subsidiëren, vormgeven, begeleiden of organiseren van de ondernemerschapstrajecten die het voorwerp uitmaken van het toezicht.

De toezichtsoverdrachten van de Vlaamse Sociale Inspectie omvatten twee luiken, met name kwaliteitstoezicht en financieel toezicht

Het kwaliteitstoezicht omvat het inhoudelijk toezicht op de realisatie van de door de minister bepaalde thematische aandachtspunten. Op vraag van het Agentschap Innoveren en Ondernemen kan het kwaliteitstoezicht ook het bereiken van de kritieke prestatie-indicatoren omvatten.

Het financieel toezicht op de centra omvat het toezicht op de financiële leefbaarheid en risico's van de activiteiten inzake ondernemerschapsvorming en het correct gebruik van de verkregen subsidies. Op vraag van het Agentschap Innoveren en Ondernemen kan het financieel toezicht ook het toezicht op de toepassing van de regelgeving inzake diensten van algemeen economisch belang en marktdiensten en de analyse van de financiële processen binnen de centra in dit verband omvatten.

De Vlaamse Sociale Inspectie stelt een werkingscode op en maakt die bekend bij de centra.

Artikel 8 heft een aantal nog bestaande besluiten op.

Artikel 8, 1°, heft het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1991 tot bepaling van de werkvoorwaarden en de geldelijke regeling van de lesgevers in de leertijd en in de ondernemerschapstrajecten op.

De Vlaamse regering heeft in 1991 bij besluit van 31 juli de werkvoorwaarden en de geldelijke regeling bepaald van de lesgevers in de leertijd, in de ondernemersopleiding, in de bijscholing, in de omscholing en in de opleiding tot bedrijfsbegeleider. Voor al datgene wat niet geregeld is in dit besluit geldt voor het statuut van de lesgevers het gewone arbeidsrecht. Dit besluit werd een aantal keren aangepast, maar het betrof telkens kleine wijzigingen.

Dit besluit, aanvankelijk opgezet met de nobele bedoeling de lesgevers een volwaardig arbeidsrechtelijk statuut aan te bieden, betekent in de huidige sociaalrechtelijke context eerder een belemmering dan een instrument voor een goede relatie met de lesgevers. Het werkveld verandert. De opdrachten zijn beperkt, het aantal lesuren is beperkt, de vergoeding is te beperkt voor lesgevers in innovatieve sectoren, er is de evolutie van avondwerk naar dagprestaties en diets meer. De derde betalingsregeling, die in dit besluit wordt vermeld, werkte in het verleden ook verwarrend. De regisseur werd in de ogen van de burger gelijkgeschakeld met de actor en tekortkomingen van de actor werden aan de regisseur toegerekend, wat niet de bedoeling kan zijn. Binnen een regiekader

komt het de centra toe zelf, en met inachtneming van de verplichte arbeidsrechtelijke bepalingen, aan dat statuut voor de lesgevers concrete invulling te geven.

Dit besluit wordt dan ook opgeheven, maar er wordt voor de overgang via de oproep wel in een overgangsregeling voorzien.

Artikel 8, 2°, heft het besluit van de Vlaamse Regering van 14 september 2012 betreffende de ondernemerschapstrajecten op.

De regie van de ondernemersvorming gebeurt door het Agentschap Innoveren en Ondernemen op een andere manier dan de regie die gevoerd werd door het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen.

De regie van de ondernemersvorming gebeurt nu op basis van een gesloten oproep, die de afspraken vastlegt die vroeger bij wijze van regel en eerder te exhaustief waren vastgelegd. Die gesloten oproep heeft zijn grondslag in de conceptnota aan de Vlaamse Regering die bij dit besluit is gevoegd. Het besluit van 14 september 2012 betreffende de ondernemerschapstrajecten kan dan ook worden opgeheven.

In het tweede lid van dit artikel is in een overgangsregeling voorzien voor de lopende stageovereenkomsten. De stageovereenkomsten die worden afgesloten vanaf 1 januari 2021 zullen worden geregeld via de gesloten oproep.

Artikel 8, 3°, heft het besluit van de Vlaamse Regering van 14 september 2012 tot regeling van de definities, de samenstelling van de commissie Screening, de screeningsvoorwaarden, de werkingsvoorwaarden, de herscreening en de overgangsbepalingen voor de screening op.

De commissie Screening werd in 2012 bij decreet van 20 april in het oprichtingsdecreet van Syntra Vlaanderen ingevoegd om te bepalen welke ondernemerschapstrajecten als niet economische diensten van algemeen belang (DAB) konden worden gekwalificeerd. Het kwam de Vlaamse Regering toe om bij besluit de definities, de samenstelling van de commissie Screening, de screeningsvoorwaarden, de werkingsvoorwaarden, de herscreening en de overgangsbepalingen voor de screening te regelen.

De invoeging van de commissie Screening gebeurde op het niveau van de raad van bestuur van Syntra Vlaanderen. De commissie Screening had tot doel te bepalen welk ondernemerschapstraject kon worden gekwalificeerd als een dienst voor algemeen belang. Een aantal criteria werden daartoe onderzocht.

Binnen de huidige context wordt uitgegaan van een cyclus waarbij het DAB-karakter van een opleiding permanent geëvalueerd en vernieuwd wordt. De centra zelf organiseren hier een zelfevaluatie en dialoog met hun publieke en private partners als onderdeel van hun belanghebbendenmanagement. Dit wordt vanuit het Agentschap Innoveren en Ondernemen verder opgevolgd.

De bestaande regelgeving kan dan ook worden opgeheven.

Artikel 8, 4°, heft het besluit van de Vlaamse Regering van 14 september 2012 houdende de toegewezen trajecten, innovatie, projecten en het toezicht van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen op.

Toegewezen trajecten betreffen overheidsopdrachten, waarin een specifiek aanbod aan opleidingen of de ontwikkeling van opleidingen gecreëerd wordt, en waarvan de concrete aanpak wordt bepaald in punt 6 van de conceptnota, die bij dit besluit is gevoegd.

De bestaande regelgeving kan dan ook worden opgeheven.

Het tweede lid van artikel 8 laat, om reden van rechtszekerheid voor de lopende stageovereenkomsten en bij wijze van overgangsregeling, het besluit van de Vlaamse Regering van 14 september 2012 betreffende de ondernemerschapstrajecten nog verder bestaan voor die stageovereenkomsten die ten laatste op 31 december 2020, met toepassing van Titel 3 van het besluit van 14 september 2012, werden afgesloten en dit voor de ganse duur van de stageovereenkomst.

Artikel 9 stelt dat artikel 49 tot en met 63 van het decreet van 19 juni 2020 tot opheffing van het publiekrechtelijk vormgegeven verzelfstandigd Agentschap "Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen", tot regeling van de taken en bevoegdheden en tot wijziging van de naam "Hermesfonds in werking treden op 1 januari 2021.

Artikel 10 bepaalt dat dit besluit in werking treedt op 1 januari 2021.

De voorgenomen ontbindingsoperatie van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming – Syntra Vlaanderen zal pas uitwerking kunnen krijgen nadat meerdere besluiten op elkaar afgestemd zijn en op hetzelfde tijdstip in werking treden. De datum die hiervoor wordt vooropgesteld is 1 januari 2021. Dit besluit vormt hier ook een onderdeel van.

Artikel 11 bepaalt dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, belast is met de uitvoering van dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact voor de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Overheid gezien de inkanteling van Syntra Vlaanderen binnen drie Vlaamse entiteiten (VLAIO, VDAB, Departement WSE) waarbij het budget volgt. Het besluit van de Vlaamse Regering zelf creëert geen rechten in hoofde van de Syntra, aangezien de gesloten oproep open gesteld wordt door de minister bevoegd voor Economie via een ministerieel besluit.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 1 juli 2020.

De heer Inspecteur-generaal van Financiën merkt op dat het een gemiste kans is dat de definitie van een ondernemerschapstraject zoals opgenomen in het decreet niet aangevuld werd in dit besluit van de Vlaamse Regering. Tijdens het overlegproces dat in de eerste jaarhelft van 2020 gevoerd werd met de Syntra en met stakeholders van de werking van de Syntra - werkgeversorganisaties, sectororganisaties, Syntra Vlaanderen, VDAB, ...- vroeg niemand om deze definitie aan te vullen. In die zin lijkt er op het abstracte niveau van de definitie opgenomen in het decreet geen nood tot een verdere aanvulling. Wel is het zo dat de minister bevoegd voor Economie in het ministerieel besluit dat de gesloten oproep organiseert enkele concrete aandachtspunten zou kunnen opnemen voor de komende periode van vijf jaar. Bijvoorbeeld zou kunnen bepaald worden dat een ondernemerschapstraject altijd aandacht heeft voor circulaire werking en circulaire businessmodellen en dat het aan de Syntra is om dit in hun voorstel op te nemen. De tegemoetkoming aan de opmerking van de heer Inspecteur-generaal van Financiën schuilt dus in de mogelijkheid van de bevoegde minister om naar aanleiding van elk moment van vernieuwing concrete aandachtspunten te verbinden aan de gesloten oproep, aanvullend aan de algemene definitie van een ondernemerschapstraject opgenomen in het decreet.

De heer Inspecteur-generaal van Financiën bevestigt terecht de nood om vanuit de bevoegde minister van Economie en vanuit VLAIO voorwaarden te kunnen opleggen naar aanleiding van de goedkeuring van de jaarlijkse actieplannen. Deze goedkeuring is inderdaad geen automatisme, maar zoals het besluit bepaalt kunnen hier voorwaarden aan verbonden worden. Deze voorwaarden kunnen ingegeven zijn vanuit budgettaire oogpunt, maar uiteraard ook vanuit inhoudelijk, didactisch oogpunt of andere redenen die de administratie en de minister zien en motiveren.

De Inspectie van Financiën hecht hieraan de voorwaarde dat de totale budgettaire weerslag niet mag stijgen als resultaat van de lopende studie naar het bestaande financieringsmodel. Uiteraard zal deze studie geen afbreuk doen aan de te maken beleidskeuzes naar aanleiding van de jaarlijkse begrotingsopmaak. Eventuele wijzigingen in toekenning van budget aan de beleidslijn ondernemersvorming zullen naar aanleiding van de jaarlijkse begrotingsopmaak beslist worden. Belangrijk is hierbij ook dat VLAIO in deze studie aan het studiebureau een simulatie heeft gevraagd zodat het nieuwe financieringsmodel een gelijkaardige output garandeert, in aantallen cursussen en studenten, als het bestaande financieringssysteem, maar wel eenvoudiger is in verwerking. De suggestie van de heer Inspecteur-generaal van Financiën wordt dan ook zo geïnterpreteerd dat uiteraard de Vlaamse Regering en het Vlaamse Parlement vrijuit kunnen beslissen over de budgettoekenning aan deze beleidslijn, maar dat de gehanteerde eenheid en eenheidsprijs een voldoende output garandeert, minstens even veel als wat vandaag gegarandeerd wordt.

B. ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de begroting.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget van de Vlaamse overheid, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend ontwerp van besluit heeft geen gevolgen op het beleid of de financiën van de lokale besturen:

- personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- investeringen en schuld: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het ontwerp van besluit wordt het voorgelegd voor advies aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) en de Raad van Bestuur van Syntra Vlaanderen.

Het ontwerp van besluit wordt eveneens voorgelegd aan de Raad van Bestuur van de VDAB en aan het Vlaams Partnerschap Duaal Leren.

Ten slotte wordt het ontwerp voor advies aan de Raad van State voorgelegd.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te geven aan bovengenoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de oproep ondernemerschapstrajecten;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie:
 - 2.1. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) en van de Raad van Bestuur van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd Agentschap “Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen” in te winnen;
 - 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
 - 2.3. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en landbouw

Hilde CREVITS